Lõikheinalised

- *Carex*
- *Cyperus*
- *Eriophorum*
- *Trichophorum*
- *Scirpus*
- *Schoenoplectus*
- *Bolboschoenus*
- *Blysmus*
- *Eleocharis*
- *Schoenus*
- *Rhynchospora*

Taimede levikuatlase välitööd 2015-2016
Õppematerjali koostanud Thea Kull 27.02.2015

Veekogude kallaste, soostunud niitude ja soode kõrgekasvulised liigid,
Alumise pähiku kandeleht õisikust **pikem**

Carex acuta – sale tarn

- Lehed rohelised
- Taim alusel pruun või pruunikaspunane, aga mitte veinpunane, pikad kilejad lehetuped
- Põisik väga lühikese nokaga, pole lõhestunud
- Põisik nõrgalt sooneline
- Emakasuudmeid 2

C. acutiformis - sootarn

- Lehed vähemalt alt hallikad, enamasti alusel kurrulised
- Taim alusel veinpunane **võrkkiududega**
- Põisikul selge nokk, mis võib olla veidi lõhestunud
- Põisik tugevalt sooneline
- Emakasuudmeid 3

Veekogude kallaste, soostunud niitude ja soode kõrgekasvulised liigid, Alumise pähiku kandeleht õisikust **lühem**

C. elata subsp. *elata* – *luhttarn*

- Lehed hallikasrohelised
- Moodustab mättaid
- Taim alusel k**ollakas-pruunikas**, õlgjas, läikiv, võrkkiududega
- Põisik **3.5-4 mm, 3-6 tugeva soonega**

C. *elata* subsp. *omskiana* – *omski tarn*

- Lehed hallikasrohelised
- Moodustab mättaid
- Taim alusel **kollakas**, õlgjas, läikiv, võrkkiududega
- Põisik **2.5-3 mm, 1-3(6) peene soonega või soonteta**

Veekogude kallaste, soostunud niitude ja soode kõrgekasvuline liik

haruldane

C. *aquatilis* - vesitarn

- Sarnane *C. acuta, C. acutiformis'e*ga
- Alusel punakas, alumise pähiku kandeleht õisikust pikem

kuid

- põisik sile (*acuta*'l kergelt sooneline)
- Vars õisiku alusel **sile** (ülevalt alla tõmmates, *acuta*'l on kare), kergesti murduv
- Pähikute kandelehed pähikut ümbritsevad
- Pähik kõige laiem sageli tipust
- Eestis leitud Emajõe ja Peipsi piirkonnast

Soostunud niitude, (metsade), kraavide kõrgekasvuline liik

C. riparia - kallastarn

- Suur jõuline taim
- Lehed 8-15 mm laiad, sinakashallid, keeleke laiusest lühem
- Taim alusel punakaspruun, ümar
- Põisik u 5 mm pikk, oliivroheline, pisut läikiv, kahehambulise nokaga

Veekogude kallaste, soostunud niitude ja soode kõrgekasvuline liik

C. vesicaria - põistarn

- Lehed puhasrohelised
- Taim alt punakas, võrkkiududega
- Põisik kollakas
- Põisik pähikus poolpüstiselt
- Põisik puhetunud põisjas, aheneb sujuvalt nokaks

haruldane

Soostunud metsade kõrgekasvuline liik

C. rhynchophysa – nokktarn LK2

- Lehed 8-15 (20) mm laiad
- Lehed sarnased metskõrkja lehtedele, kuid **pealt** veidi karedad (metskõrkjal täiesti sile)
- Vegetatiivselt sarnane ka *C. pseudocyperus*'le, nende head eristamistunnust ei tea
- Põisikud õisikus rõhtsalt
- Emaspähikute tipul isasõied
- Leitud ainult Kirde-Eestist

Veekogude kallaste, soostunud niitude ja metsade ning soode kõrgekasvuline liik

C. pseudocyperus - kraavtarn

- Lehed 5-12 mm laiad, sarnased *C. rhynchophysa*'le
- Pähikud rippuvad
- Põisik pika terava nokaga
- Põisikud pähikus rõhtsalt
- Mudastel kasvukohtadel

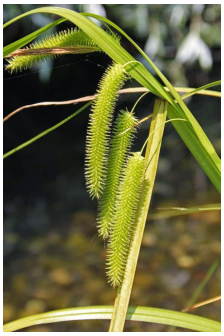

Soode, sooniitude, kraavide, järvekallaste keskmise suurusega liik

C. rostrata - pudeltarn

- Põisikud õisikus sarnaselt *C. rhynchophysa*'le rõhtsalt, kuid taim oluliselt väiksem ja ei kasva üldjuhul metsas
- Leht 2-4 (8) mm lai, renjas, pealt hallikas
- Lehetuped käsnjalt paksenenud

Niiskete ja soostunud niitude ja metsade keskmise kõrgusega liigid

C.cespitosa - mätastarn

- Pähikud lühemad kui 2,5 cm
- Moodustab **mättaid**
- Alusel mustjaspunased läikivad labata lehetuped
- Võrkkiud

C. nigra subsp *nigra* – harilik tarn

- Kasvab **murusalt**
- Lehed 2-4 mm laiad, vartest lühemad

C. nigra subsp juncella - lugatarn

- Kasvab **puhmikute** või väikeste **mätastena**
- Lehed kuni 2 mm laiad, varte pikkused või pikemad
- Pole alusel punakas ega võrkkiude

haruldane

Ojade, jõgede kallaste ja soostunud kasvukohtade kõrgekasvuline liik

C. atherodes – ohtene tarn

- Lehetuped ja lehtede alumine pool karvased, nagu karvasel tarnal
- Taimed alt punakad, võrkkiududega
- Vars lehistunud
- Põisikud paljad või hõredalt karvased
- Niiske kasvukoht

Karvane põisik

Niitude, teeäärte, hõredamate metsade keskmise kõrgusega liik

C. hirta – karvane tarn

- Taim üleni karvane
- Pika risoomiga, kasvab hõremurusalt

Karvane põisik

Madal- ja siirdesoo kõrgekasvuline liik

C. lasiocarpa – niitjas tarn

- Põisik karvane
- Lehed niitjad 1-2 mm laiad
- Alusel punakad või pruunid
- Sageli katab ühtlaselt madalsoid

Karvane põisik

Puisniitude, kuivade metsade väikesekasvuline liik

C. montana - mägitarn

- Tihedate puhmikutena
- Lehed kitsad (1-2 mm), pealt karvased
- Varred lehtedega ühepikkused või veidi lühemad
- Alusel mustjaspunane liht-ja võrkkiududega
- Lühike jämenenud maapealne risoom

Karvane põisik, alumine emaspähik kinnitub varrele ülejäänutest madalamal

Kuivade metsanõlvade väikesekasvuline liik

C. rhizina – jalgtarn LK2

- Roomav jämenenud risoom
- Alusel tumepruun ohtrate lihtkiududega
- Emaspähik hõre
- Hõreda tutina

Metsade, puisniitude väikesekasvuline liik

C. digitata - sõrmtarn

- Alusel purpurpunane
- Lehed tumerohelised
- Puhmikuna

Karvane põisik

Niitude, hõredate metsade väikesekasvuline liik

C. ornithopoda - varvastarn

- Emaspähikud kuni 1 cm
- Emaspähikud tihedalt koos, algaks nagu ühest kohast
- Alusel pruunikaspunane
- Lehed kollakasrohelised

Karvane põisik

Kuivade kasvukohtade väikesekasvulised liigid

C.ericetorum - nõmmtarn

- Põisiku katteleht mustjaspruun **laia heleda äärisega**
- Alumine emaspähiku kandelehe tupp alla 2 mm
- Lehed tumerohelised
- Kuivad liivased nõmmed ja metsad

C. caryophyllea - kevadtarn

- Põisiku katteleht pruun, **hele ääris puudub või kitsas**
- Alumise emaspähiku kandelehe tupp üle 2 mm
- Lehed heledamad rohelised
- lubjarikkad

kuivad niidud

Karvane põisik

Kuivade niitude, nõlvade, hõredate metsade väikesekasvuline liik

C. pilulifera - põngastarn

- Õisik tihe
- Taim aluselt heledam punakaspruun, rohkete lihtkiududega ja väheste võrkkiududega
- Varred sageli kaarjad

Karvane põisik

Lubjarikaste niitude keskmise kõrgusega liik

C. tomentosa - villtarn

- Põisik tihedalt karvane
- Õisik tihe
- Varred ja lehed püstised, tihedalt, vahel rohustu dominant
- Alusel punakad võrkkiududega

Karvane põisik

Rabastuvate okasmetsade väikesekasvuline liik

C. globularis - keratarn

- Kasvab hõremurusalt
- Punaste harunevate nõtkete risoomidega
- Taim alusel punane
- Pähikud kerajad

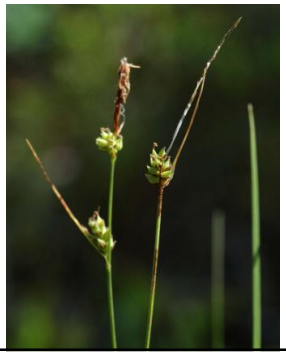

Niiskete niitude, puisniitude, teeservade keskmise suurusega liik

C. pallescens – kahkjas tarn

- Lehed helerohelised, karvased
- Põisikud paljad, läikivad, rohelised, elliptilised, nokata

Metsade keskmise kõrgusega liik

C. vaginata - tupptarn

- Lehed puhasrohelised, 2-5 mm laiad, anastomoosidega
- Alumise pähiku kandeleht avara tupega
- Põisiku katteleht heleda servata

Keskmine kuni suur metsaliik

C. sylvatica – metstarn

- Taim 40-100 cm kõrge, väikeste puntidena
- Lehed rohirohelised, 4-8 mm laiad
- Pähikud hõredad peentel raagudel rippuvad, rohelised
- Taim alusel hele- kuni hallikaspruun

Siirdesoode, rabaälveste, õõtsikute ja siirdesoometsade keskmise suurusega liigid

C. limosa - mudatarn

- 1-2 rippuvat pähikut
- Hõremurusalt
- Alumise pähiku kandeleht õisikust lühem
- Kasvab **lagedatel** õõtsikutel, rabaälveste serval, siirdesoos

C. irrigua – sagristarn LK2

- 3-4 rippuvat pähikut
- Väikeste kogumikena
- Alumise pähiku kandeleht õisikust pikem
- Põisiku katteleht põisikust pikem, mistõttu pähik tundub „sagris“
- Kasvab peamiselt siirdesoometsades

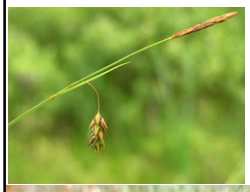

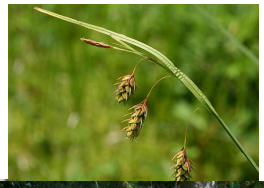

Niiskete niitude, puisniitude väikesekasvuline liik

C. capillaris - jõhvtarn

- Kasvab väikeste puhmikutena
- Lehed puhasrohelised
- Emaspähikud valminult peentel raagudel rippuvad
- Taimed muus rohustus tihti raskesti märgatavad

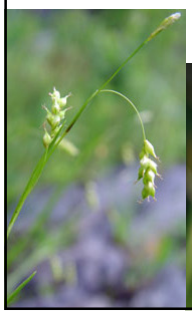

(Lubjarikaste) niitude keskmise suurusega liigid

C. flacca – vesihaljas tarn

- Lehed sinakashallid
- Pähikud rippuvad, küpsena peaaegu mustad
- Alusel punased

C. panicea - hirsstarn

- Lehed sinakashallid, veninud tipuga
- Põisikud meenutavad hirsiteri
- Põisiku katteleht kileja servaga
- Alusel pruunid lehetuped

Põisik kaheharulise nokaga

Rannaniitude keskmise suurusega liik

C. distans - läänetarn

- Tiheda puhmikuna
- Põisiku katteleht kileja servata
- Alumine emaspähik sageli varre alumisel kolmandikul

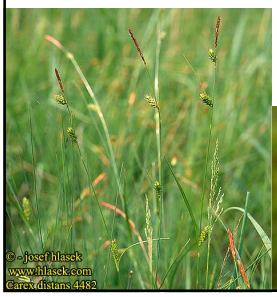

Lubjarikaste **madalsoode**, niitude keskmise suurusega liik

C. hostiana - ääristarn

- Hõreda kogumikuna
- Põisiku katteleht kileja servaga
- Alumine emaspähik teistest eemal, kuid varre ülemisel kolmandikul

Niiskete kasvukohtade keskmise suurusega liik

C. flava – kollane tarn

- Kollakasroheliste mätastena
- Nokk u poole põisiku pikkune, allapoole käändunud
- Alumise emaspähiku kandeleht pikk, rõhtsalt või alla käändunult

Madalsoode, lubjarikaste niitude keskmise suurusega liik

C. lepidocarpa -niidutarn

- Murusalt kasvav
- Lehed vartest poole lühemad
- Isaspähik kaldu, kuni 4,5 cm raoga

Rannaniitude väikesekasvulised liigid

C. extensa –randtarn LK2

- Kasvab puhmikutena
- Lehed lihakad, veidi hallikad
- Põisikud hallikasrohelised, poolpüstiselt

C. pulchella – kaunis tarn

- Kasvab puhmikutena
- Lehed rohelised või veidi hallikad
- Põisikud rõhtsalt
- Seeme täidab peaaegu kogu põisiku

Niiskete kasvukohtade väikesekasvuline liik

C. viridula - ojatarn

- Kasvab puhmikutena
- Põisik 2-3 mm
- Seeme täidab kolmandiku põisikust

Niiskete niitude keskmise suurusega liik

C. bergrothii – Bergrothi tarn

- Lehed vartest lühemad
- Kõrgus 15-30 cm
- Põisik 3-3,5 mm, puhetunud

Niiskete niitude keskmise suurusega liik

C. demissa - sirptarn

- Kõrgus 15 – 30 cm
- Lehed varte pikkused, rohirohelised
- Põisik 3,5 – 4 mm
- Nokk suhteliselt sirge, 1/3 kuni ½ põisiku pikkusest

Soostunud metsade ja niitude keskmise suurusega liik

C. canescens – hallikas tarn

- Taim hallikasroheline
- Kasvab suhteliselt suurte puhmikutena
- Pähikud piklikud
- Põisiku katteleht valkjas või helepruun, pole tugevalt läikiv
- Varred ja lehed enamvähem ühepikkused

Rabastuvate metsade keskmise suurusega liik

C. brunnescens – tõmmukas tarn

- Taim puhasroheline
- Kasvab väikeste puhmikutena
- Pähikud pigem ümarad
- Põisiku katteleht pruunikas ja läikiv
- Varred lehtedest pikemad

Soostunud ja lodumetsade keskmise suurusega liigid

C. loliacea - lodutarn

- Põisikuid pähikus 3-7
- Põisikud tuhmid, nokata
- Kasvab hõreda mättana

C. disperma – õrn tarn LK2

- Põisikuid pähikus kuni 3
- Põisikud läikivad, väikese nokaga
- Kasvab hõreda mättana

Soostunud metsade keskmise suurusega liigid

C. remota - varjutarn

- Alumise emaspähiku kandeleht pikalt üle õisiku
- Kasvab puhmikuna

C. elongata – pikk tarn

- Põisikud tagasi käändunud
- Lehed kollakasrohelised
- Kasvab väikeste mätastena

Rabastunud metsade, (siirdesoode) väikesekasvuline liik

C. echinata - tähttarn

- Kasvab väikeste puhmikutena
- Põisikud paiknevad tähtjalt

Rannaniitude keskmise suurusega liigid

C. mackenziei – põhjatarn LK2

- Moodustab hõredaid puhmikuid
- Taimed valkjasrohelised
- Leht hallikas, 2-4 mm lai
- Õisik pikem kui 2 cm

C. glareosa – klibutarn LK2

- Moodustab puhmikuid
- Leht hallikas, 1-2 mm lai
- Õisik lühem kui 1,5 cm

Niiskete niitude, madalsoode keskmise suurusega liigid

C. buxbaumii - padutarn

- Tipmise pähiku alusel rohkelt isasõisi
- Teised pähikud lühemad
- Põisiku katteleht ohtetaolise tipuga
- Alusel võrkkiududega

C. hartmanii - rulltarn

- Tipmine pähik väheste isasõitega
- Tipmisele pähikule järgneb paar lühemat pähikut, ülejäänud pähikud piklikud
- Põisiku katteleht ohtetaolise tipuga
- Alusel võrkkiududega

Niitude keskmise suurusega liigid

C. spicata - lakktarn

- Taim alusel sageli roosakas
- Põisik 4,5-6 mm pikk, aheneb pikalt nokaks, valminult kollakas
- Keelekese kõrgus ületab laiuse

C. muricata - siiltarn

- Taim pole alusel roosakas
- Põisik 3-4 mm pikk, aheneb lühidalt nokaks
- Põisik valminult mustjas
- Keelekese kõrgus ei ületa laiust
- Jõulisem kui *C. spicata*

Märgade niitude, raiesmike, teeservade keskmise suurusega liik

C. leporina - jänestarn

- Kasvab puhmikutena
- Põisikud pähikus püstiselt, tihedalt (moodustub „sabatutt“)
- Põisikud tiivulised
- Alusel pruunikate lihtkiududega

Madalsoode keskmise suurusega liik

C. diandra - ümartarn

- Kasvab **hõremurusalt**
- Alusel **pole lihtkiudusid**
- Lehed kuni 3 mm laiad
- Õisik 2-4,5 cm pikk, pole harunenud
- Põisik kõhukas

Madalsoode, kallaste suur liik

C. appropinquata - eristarn

- Moodustab **suuri mättaid**
- Alusel **rohkete mustade lihtkiududega**
- Lehed kuni 3 mm laiad
- Õisik kuni 8 cm pikk, veidi harunenud

harva

Veekogude kallaste suur liik

C. paniculata - pööristarn

- Jäik, jõuline taim
- Kasvab suure mättana
- Lehed 3-7 mm laiad
- Alusel pole kiuline

Madalsoode, õõtsikute väikesekasvuline liik

C. heleonastes – turvastarn LK2

- Lehed hallikad, vegetatiivselt sarnane *C. limosa*'le
- Õisik tihe, lühike kuni 2 cm pikk
- Kasvab hõremurusalt, muust rohustust raskesti märgatav

Soostunud niitude keskmise suurusega liigid

C. vulpina - rebastarn

- Kasvab väikeste mätastena
- Põisik tuhm
- Õisik 3-8 cm pikk
- Lehed puhasrohelised
- Keeleke madal

C. otrubae – tihe tarn

- Kasvab tiheda puhmikuna
- Põisik sile, läikiv
- Õisik 3-5 cm pikk
- Lehed hallikasrohelised
- Keeleke laiusest pikem

Harva, tulnukliigid

Lehtmetsade keskmise suurusega liik

C. brizoides - salutarn

- Lehed 1,5-3 cm laiad, pehmed, 40-80 cm pikad
- Pähikuid 5-9, rohelised
- Kasvab murusalt, lainetavalt

Liivaste rohumaade keskmise suurusega liik

C. praecox –varane tarn

- Lehed 1-1,5 mm laiad, pisut jäigad, kuni 30 cm pikad
- Pähikuid 3-4, pruunikad
- Kasvab murusalt

Liivikute väikesekasvulised liigid

C. arenaria - liivtarn

- Kasvab sageli ridadena
- Lehetupe kileja osa ülemine serv kollane
- Põisik 4-4,5 mm pikk
- Põisiku tiib algab alumiselt kolmandikult või kõrgemalt
- Lehed 1,5-3,5 mm laiad

C. ligerica – gallia tarn LK2

- Kasvab hõremurusalt
- Põisik 3,5-4 mm pikk
- Lehetupe kileja osa ülemine serv kollane
- Põisikutiib algab üsna põisiku aluselt
- Lehed 1-2 mm laiad
- Õisik näeb nirum välja kui *C. arenaria*'l

Luhtade, niiskete niitude keskmise kõrgusega taim

C. disticha - lünktarn

- Kasvab murusalt, võib moodustada suuri kogumikke
- Vars lehistunud
- Lehetupp rohtne

Siirdesoode, siirdesoometsade, õõtsikute väikesekasvuline liik

C. chordorrhiza - alsstarn

- Maapealse roomava varrega, sõlmekohtadest arenevad uued varred
- Õisik sageli väga väike (nagu alss)
- Looduses sageli raskesti märgatav (otsi siirdesoo mätastest sambla seest), võib meenutada turvastarna
- Põisik 3-4 mm, läikiv, pontsakas

Rabaservade väikesekasvuline liik

C. pauciflora – õievähene tarn

- Põisikud kollased, kuni 8mm pikad, rõhtsalt või alla käändunud, moodustavad nagu „mersu“ märgi
- Lehed niitjad, helerohelised

Puisniitude, niiskete niitude väikesekasvuline liik

C. pulicaris - kirptarn

- Põisikud kuni 5 mm pikad, valminult mustjad, alla käändunud
- Lehed niitjad renjad, tumerohelised

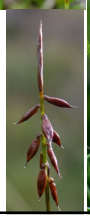

Emas- ja isasõied eri taimedel

Soostunud niitude, siirdesoode väike liik

C. dioica – kahekojaline tarn

- Kasvab hõredate kogumikena
- Põisik laimunajas

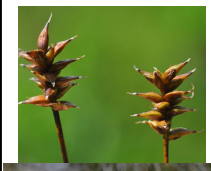

Lubjarikaste niitude, madalsoode keskmise suurusega liik

C. davalliana - raudtarn

- Kasvab tiheda puhmikuna
- Põisik piklikmunajas, tipuosas käändunud, valminult tumepruunid, taim vahel näilisel ühekojaline

Cyperus fuscus – pruun lõikhein LK2

- Üheaastane
- Väikeste puhmikutena, 3-15 cm kõrged
- Varred teravalt kolmekandilised
- Lehed 2-3 mm laiad
- Mudastel, liivastel kallastel Ida-Eestis

Cladium mariscus – lääne-mõõkrohi LK3

- Kasvab sageli ulatuslike kogumikena, 60-170 cm kõrge
- Hallikasroheline
- Lehed jäigad, väga teravate servadega
- Lubjarikastes soodes, kallastel, peamiselt Lääne-Eestis

Eriophorum vaginatum – tupp-villpea

- Varre tipus 1 pähik
- Moodustab niitjate lehtedega puhmikuid
- Rabades, rabametsades, siirdesoodes

E. angustifolium – ahtalehine villpea

- Varred keskosas ruljad
- Pähikute raod lapikud ja siledad
- Lehed kuni 5 mm laiused
- Moodustab hõredaid kogumikke
- Madal- ja siirdesoodes, soost. niitudel

***E. gracile* –**
sale villpea LK2

- Varred keskosas 3kandilised
- Pähikute raod karedad, väga lühikesed
- Alumine kandeleht pähikust **lühem**
- Kasvab hõremurusalt
- Leht **1-2 mm** lai, kolmnurkne
- Õõtsikutel, madalsoodel

***E. latifolium* –**
laialehine villpea

- Varred keskosas 3kandilised
- Pähikute raod karedad
- Alumine kandeleht pähikust **pikem**
- Kasvab väikeste puhmikutena
- Lehed **4-7 mm** laiad
- Madal- ja siirdesoodes, soistel niitudel

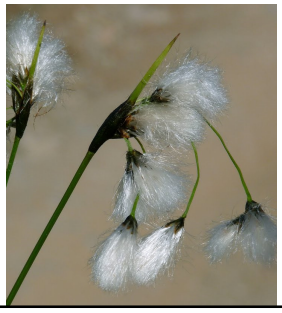

***Trichophorum alpinum* –**
alpi jänesvill

- Viljunud pähik kuni 2,5 cm pikkuste kattekarvadega
- Kasvab ridadena
- Siirdesoodes, rabades

***Trichophorum cespitosum* –**
raba-jänesvill

- Viljunud pähikul puuduvad pikad kattekarvad
- Kasvab puhmikutena
- Rabades, siirdesoodes

***Scirpus sylvaticus* – metskõrkjas**

- Lehed kuni 1,9 cm laiad
- Varred püstised
- Moodustab kogumikke
- Veekogude kallastel, märgades kohtades

***Scirpus radicans* – juurduv kõrkjas LK2**

- Lehed kuni 1,2 cm laiad
- Varred kaarjad, tipust juurduvad
- Veekogude kallastel (peamiselt Peipsi vesikonnas)

***Schoenoplectus lacustris* – järvkaisel**

- Õielehed punakaspruunid, siledad
- Õisik 5-8 cm pikk, mõned pähikud rippuvatel raagudel
- Madalates mageveekogudes

***S. tabernaemontani* – kare kaisel**

- Õielehed tumepruunid, tumedate mügaratega
- Õisik 1,5-5 cm pikk, suht kompaktne
- Peamiselt merevees

Bolboschoenus maritimus – meri-mugulkõrkjas

- Varred 3 kandilised
- Lehed 3-6 mm laia, läikivad
- Kasvab hõremurusalt
- Rannikul madalas vees

Blysmus compressus – lapik soonerohi

- Õied roostepruunid
- Õisikus 10-15 pähikut
- Õisik pikem kui 2 cm
- Varred veidi lapikud, ülaosas ka 3 kandilised
- Niisketel niitudel veekogude lähedal, levik ahenenud

Blysmus rufus – tõmmu soonerohi

- Õied tumepruunid
- Õisikus kuni 8 pähikut
- Õisik lühem kui 2 cm
- rannaniitudel, enamasti üksikult või mõnekesi

***Rhynchospora alba* – valge nokkhein**

- Õisikud valged või pruunikad
- Tipmise õisiku kandeleht õisikust lühem või veidi pikem
- Kasvab väikeste puhmikutena
- Rabaälvestes, laukaservades

***Rhynchospora fusca* – tume nokkhein LK2**

- Õisikud tumepruunid
- Tipmise õisiku kandeleht õisikust vähemalt 2x pikem
- Kasvab hõremurusalt
- Rabastuvates nõmmemännikutes, veekogude kallastel

***Schoenus ferrugineus* – pruun sepsikas**

- Õisiku alumine kandeleht on õisikust vaevalt pikem
- Õisik piklik
- Lubjarikastes madalsoodes, rannikul

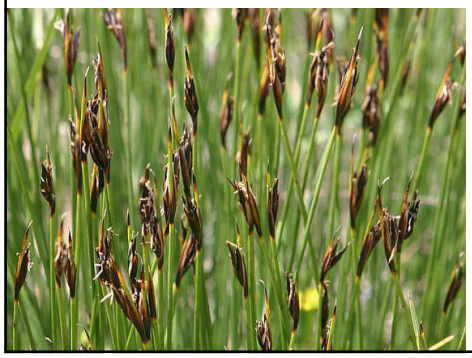

***Schoenus nigricans* – mustjas sepsikas LK2**

- Õisiku alumine kandeleht on õisikust vähemalt 2x pikem
- Õisik enamvähem sama pikk kui lai
- Rannaniitudel, madalsoodes
- Hübridiseerub pruuni sepsikaga

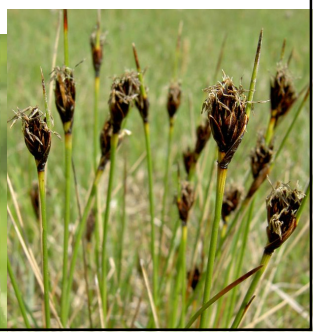

Eleocharis uniglumis – soomusalss

- Õisiku alumine kandeleht ümbritseb vart täielikult või
- 2/3 ulatuses
- Vars u 1 mm lai, heleroheline, läikiv
- Õiekattekarvakesi kuni 4, sageli ka puuduvad
- Kasvab tihemurusalt
- Alumised lehetuped tumepunased, läikivad
- Enamasti rannaniitudel

E. ovata – munajas alss

- Üheaastane
- Kasvab puhmikutena
- Pähikud munajad kuni ümarad
- Varred helerohelised
- Õiekattekarvakesi 5-7, pähklikesest pikemad
- Haruldane, Kagu-Eestis

E. palustris – soo-alss

- Roomavate risoomvõsunditega
- Varred **tumerohelised**, **tugevad**
- Pähik 3-20 mm pikk
- Õiekattelehed 3-4,5 mm pikad
- Õiekattekarvakesi 4-5, **ei ole** pähklikesest oluliselt **pikemad**
- Niisketel niitudel, soodes
- NB! lisaks alamliik ssp. *vulgaris*

E. mamillata – muda-alss

- Roomavate risoomvõsunditega
- Varred **helerohelised**, **pehmed**
- Pähik 5-15 mm pikk
- Õiekattelehed 2,5-3,5 mm pikad
- Õiekattekarvakesi 5-8, enamasti 6, **on** pähklikesest alati **pikemad**
- Veekogude kallastel, märjal turvastunud pinnasel

E. parvula – väike alss

- Pähikud rohekad
- Varred valkjasrohelised, läbipaistvad
- Kasvab väikeste puhmikutena, 2-8 cm kõrge
- Rannikul, harvem järvede kallastel, ka vees
- Peamiselt Põhja- ja Lääne-Eestis
- harva

***E. acicularis* – nõelalss**

- Varred peenemad kui 0,4 mm, paistavad läbi
- Kasvab 3-15 cm kõrgeks
- Rannikul ja mageveekogude kallastel

***E. quinqueflora*– õievähene alss**

- Varred jämedamad kui 0,4 mm, ei paista läbi
- Kasvab 5-30 cm kõrgeks
- Kallastel, niisketel niitudel